

27. maj 2015

Referat af møde i kontaktudvalget mellem Danske Advokater og Voldgiftsnævnet den 4. maj 2015

Fra Danske Advokater deltog advokat Klaus Kastrup-Larsen, advokat Henning Moritzen, advokat Niels W. Kjærgaard og advokat Michael Melchior.

Fra nævnets side deltog formand for Voldgiftsnævnet Bo Kobber Petersen, formand for Præsидiet Niels Grubbe, direktør Lene Ahlmann-Ohlsen og jurist Banafsheh Salehi som referent.

1. Godkendelse af referat fra udvalgets møde den 5. maj 2014

Referat af 19. maj 2014, som også godkendt umiddelbart efter udsendelsen, blev formelt godkendt.

2. Siden sidst, herunder opfølgning på møde den 5. maj 2014

Bo Kobber Petersen oplyste, at Trine Garde er udtrådt af **nævnet**, og Morten Weigand fra Vejdirektoratet er indtrådt i stedet.

Niels Grubbe oplyste om **ændringer i dommerkollegiet**. Landsdommer Ulrik Jensen (VL) og landsdommer Ejler Bruun (ØL) er fratrådte. I januar 2015 tiltrådte landsdommer Henrik Bjørnager (VL) og landsdommer Katja Høegh (ØL). Landsdommer Bertil Vollmond (ØL) er udtrådt ved udgangen af april 2015, og landsdommer Lisbeth Parbo (VL) er udpeget til at være medlem af Præsидiet i stedet. Landsdommer Tuk Bagger (ØL) er tiltrådt pr. 1. maj 2015.

Niels Grubbe oplyste endvidere, at der på Voldgiftsnævnets hjemmeside nu findes orientering om, hvorledes **udpegning af de juridiske dommere** finder sted til de enkelte voldgiftssager.

Bo Kobber Petersen oplyste, at der pr. 1. januar 2015 er indført en **ny prispolitik**. Målet har været i højere grad at sikre betaling for udført arbejde i sekretariatet og adskille gebyrer og afgifter fra dommerhonorarer. Der er forsøgt at skabe rimelighed og mindre betaling, hvis sagerne afsluttes hurtigt. Der blev erindret om, at Voldgiftsnævnet er en privat virksomhed, der alene er finansieret af brugerbetaling og ikke modtager offentlig støtte, ligesom det er en non-profit organisation. Det handler således alene om at sikre betaling af sekretariatets drift og ikke at generere overskud. Der er nu en omkostningsberegner på nævnets hjemmeside.

Fra advokatsiden blev det foreslået, at Voldgiftsnævnet gjorde en større indsats for at være **mere synlige** også for bygherrer, entreprenører og rådgivere. Lene Ahlmann-Ohlsen bemærkede, at den nye hjemmeside i sin form og indhold både er rettet mod advokater og parterne bagved m.v., og at

der gøres en indsats for at orientere om nævnets opgaver gennem foredrag, møder og undervisning mv., men at dette naturligvis kunne udbygges.

I forbindelse med en drøftelse om spørgsmål i forbindelse med **syn og skøn** blev der fra advokatsiden givet udtryk for generel tilfredshed med sagsbehandlingen i Voldgiftsnævnets sekretariat. Det blev bemærket, at der er visse udfordringer ved de civile domstole i forholdt til de nye regler, hvorfor nævnet blev opfordret til varsomhed med at kopiere alle nye elementer i forbindelse med de kommende regelændringer ved nævnet.

Niels Grubbe tilføjede, at Voldgiftsnævnet arbejder på yderligere forbedringer, hvad angår syn og skøn, herunder at stramme yderligere op for at sikre, at skønsmændene har den fornødne tid til opgaven, og i forhold til at sikre estimater over honorar. Der vil også ske en nærmere klarlægelse af kriterier for afvisning af spørgsmål.

Fra advokatsiden blev det foreslået, at Voldgiftsnævnet øger indsatsen med klæde nogle af de mindre erfarne skønsmænd på og udarbejder standarder for deres ageren. Der blev også spurgt til, om der overvejes retningslinjer for honorarernes størrelse.

Det blev drøftet, at det kan være vanskeligt med vejledende takster for honorarer, da de afhænger af skønsmændens fagområde og erfaring m.v.

Niels Grubbe anførte, at advokater må gøre indsigelser ved beløb, der findes for høje, og at prisoverslag netop er til for at mindske problemer og høje omkostninger. Depotet vil være retningsgivende i forhold til forventede udgifter.

I forhold til berømmelse af skønsforretningen var der en diskussion af, hvorvidt skønsmændene i højere grad bør anvende mulighederne i § 7 i reglerne om syn og skøn og give to forslag til mødetidspunkter, hvis en berømmelse volder besvær. Der var på advokatsiden uenighed om dette, herunder om det er rimeligt, at resultatet kan blive, at der gives møde ved en anden end den advokat, der har sagen.

Lene Ahlmann-Ohlsen anførte, at der har været afholdt et bruger- og inspirationsmøde med en række skønsmænd i august 2014 for at drøfte rammen for deres opgaver. Der arbejdes herefter med en række ideer, herunder ”følorder” og udveklning af erfaringer. Sekretariatet er i de konkrete sager i dialog med skønsmændene om deres opgave, forventede udgifter og om tidsstyringen. Skønsmændene vejledes også af sekretariatet til at gøre brug af de foreliggende vejledninger, og også om reglerne for berømmelse, hvis det måtte vise sig vanskeligt at finde en dato for skønsforretningen. Sekretariatet vil i øvrigt meget gerne have tilbagemeldinger på mail om kvaliteten af skønsmændenes arbejde, indtil der etableres en fast, elektronisk mulighed for tilbagemeldinger, jf. oplysninger på hjemmesiden om evalueringer.

Bo Kobber Petersen orienterede om, at nævnet arbejder med **retningslinjer** for fremgangsmåden og praksis i forhold til nævnets anvendelse af skøns mænd og faglige dommere, og at der vil blive orienteret nærmere herom på hjemmesiden. Dette vil dog ikke ændre væsentligt på de nuværende procedurer, men skabe en større transparens.

Fra advokatsiden blev en øget åbenhed om kriterier for udmeldelse af retsformænd, faglige dommere og skøns mænd hilst velkommen.

Bo Kobber Petersen oplyste, at Vestre Landsret den 19. december 2014 (U.2015.1192V) afsagde en afgørelse, hvor en påstand om, at anvendelse af en **faglig voldgiftsdommer** som enedommere er i strid med voldgiftsloven, afvises.

Niels Grubbe oplyste, at der fremover også kan offentliggøres korte kendelser, når det måtte give mening, og afgørelsen i øvrigt er principiel. Det vil medføre, at mere **praksis** kan offentliggøres, ligesom praksis på sigt også vil blive tilgængelig på nævnets hjemmeside.

Lene Ahlmann-Ohlsen oplyste, at der nu foreligger **statistik** på hjemmesiden, som snart opdateres med 2014-tal.

I forhold til opfølgning på drøftelsen om **dokumenthåndtering** på mødet i 2014 oplyste Lene Ahlmann-Ohlsen, at det siden begyndelsen af 2015 er muligt at indsende processkrifter og bilag elektronisk som et udgangspunkt. Da reglerne ikke er justeret, er det fortsat et krav, at materialet skal sendes i papirform til modparten, hvis denne ønsker det, og at bilagssamlinger og ekstrakter sendes i papirform forud for hovedforhandlingen.

Arbejdet med **reviderede vejledninger**, som foreslået på sidste møde i advokatkontaktudvalget, er udsat til efter vedtagelsen af nye regler. Udvalget vil blive inddraget i dette arbejde.

3. Mægling og mediation

Der var udsendt et udkast til et nyt samlet regelsæt forud for mødet.

Bo Kobber Petersen oplyste, at et under nævnet nedsat regeludvalg er påbegyndt revisionen af samtlige regelsæt med en gennemgang af de mere alternative regelsæt. Dette skal bl.a. ses i lyset af konferencen om strategisk konflikthåndtering, der blev afholdt den 19. marts 2015.

Bo Kobber Petersen præsenterede tankerne bag det nye udkast til et samlet regelsæt om mægling og mediation. Det er parternes sager, og regelsættet skal derfor kunne rumme deres aftaler for det, de finder værende den bedste proces. Forskellen mellem mægling og mediation er søgt gjort klarere, og der er indeholdt en mulighed for at skifte spor. Regelsættet hænger sammen med den nye prispolitik, således at det i øvrigt nedsatte gebyr/afgift modregnes, hvis en sag måtte gå videre til voldgift.

På baggrund af spørgsmål herom oplyste Lene Ahlmann-Ohlsen, at mæglere oftest vil være fagpersoner med erfaring med mægling, og mediatorer altid vil være uddannede mediatorer/retsmæglere, herunder juridiske dommere. Der vil som opfølgning på konferencen den 19. marts 2015 i samarbejde med Mediationsinstituttet blive etableret tre nye uddannelsesspor for mægling og mediation i enterprisesager, ét for mægling for fagpersoner, en egentlig mediationsuddannelse på entrepriseområdet og ét for rådgivere.

Fra advokatsiden var der enighed om, at mægling og mediation er et godt produkt at have på hylden, selvom det ikke vil være egnet i alle sager. Det blev foreslået, at der udformes en liste, hvorfra mediatorer og mæglere kan udvælges af parterne. Den foreslåede frist for indsigelser mod den foreslåede mægler eller mediator på tre arbejdsdage, fandtes umiddelbart for kort.

Fra nævnets side blev ønskerne taget til efterretning til videre overvejelse, idet det blev bemærket, at der i reglerne lægges op til, at parterne i enighed kan foreslå en bestemt mægler eller mediator.

4. Status på arbejdet med regelændringer i øvrigt

Bo Kobber Petersen oplyste, at der arbejdes med at udfærdige et nyt regelsæt om **permanente konflikthåndteringsråd** (DAB eller DRB). Der arbejdes med flere muligheder, idet nævnet enten vil kunne bistå med at finde medlemmer af sådanne råd eller kan anmodes om at stå for selve nedsættelsen og sagsstyringen.

Fra advokatsiden blev der delt erfaringer – både gode og knap så gode - med sådanne permanente konflikthåndteringsråd, og det blev anført, at man skal være meget klar i forhold til rådets kompetencer – om de kan træffe afgørelser eller alene er rådgivende.

Bo Kobber Petersen anførte, at der lægges op til, at parterne på forhånd bliver enige om kompetencen.

Bo Kobber Petersen oplyste, at de øvrige regelsæt om **syn og skøn, voldgiftsbehandling og sagkyndig beslutning**, som udspringer af AB, skal behandles af regeludvalget over efteråret. Advokatudvalget og evt. yderligere advokater/brugere vil blive inddraget på passende tidspunkt.

I forhold til regler om sagkyndig beslutning blev det fra advokatsiden anført, at sagerne om sagkyndig beslutning har udviklet sig og i visse tilfælde kan blive til små voldgiftssager.

Niels Grubbe anførte, at det er den sagkyndiges opgave at styre advokater, der ønsker omfattende skriftveksling og procedure i sagerne.

Lene Ahlmann-Ohlsen oplyste, at sekretariatet er i dialog med de sagkyndige i de konkrete sager om regler og praksis m.v.

Der var en drøftelse af de sagkyndiges meget begrænsede anvendelse af modgaranti, men der var ikke enighed om, hvorvidt denne tilbageholdende praksis var en fordel eller en ulempe. Der var enighed om, at det ville være en fordel med en opdateret vejledning.

5. AB-92 revision – proces og indhold

Bo Kobber Petersen oplyste, at AB-udvalget officielt blev nedsat den 10. marts 2015 og startede sit arbejde den 6. maj 2015. Præsidiets formand Niels Grubbe er nævnets repræsentant i udvalget, og Lene Ahlmann-Ohlsen er suppleant.

Niels Grubbe oplyste, at der er nedsat en følgegruppe bestående af en dommer fra henholdsvis Vestre Landsret og Østre Landsret.

6. Evt.

Bo Kobber Petersen bemærkede, at dialogen med nævnets brugere, herunder advokatkontaktudvalget, tillægges stor værdi, og at nævnet også vil kunne inddrage flere advokater i specifikke spørgsmål, f.eks. om regelændringer.

Fra advokatsiden blev det påpeget, at det er vigtigt, at sekretariatet sikrer, at alle parter orienteres om samtaler eller emailkorrespondance med én part, dog bortset fra bagatelagtige eller mere praktiske spørgsmål. Herudover blev sekretariatet opfordret til i højere grad at knytte en kommentar eller en kort begrundelse til sine afgørelser/sagsskridt.

Lene Ahlmann-Ohlsen oplyste, at man er meget opmærksom på, at der skal kommunikeres med alle sagens parter i kraft af nævnets neutrale rolle, men at det vil blive indskærpet, herunder at der ved opfølgning på telefonsamtale med én advokat skrives til alle advokater. Der arbejdes også med løbende udvikling af sekretariatets kommunikation, og ønskerne hertil blev taget til efterretning.

Lene Ahlmann-Ohlsen orienterede kort om personaleforandringer i sekretariatet, herunder at der er kommet nye og dygtige kræfter til, da en række garvede medarbejdere har valgt at trække sig tilbage fra arbejdslivet mv.